

Heeft college-lopen zin?

Het volgen van colleges is een zaak, waarvan het nut door de studenten - zoals o.a. blijkt uit hun veelvuldige ontstentenis bij deze bijeenkomsten - sterk wordt betwijfeld. Vermoedelijk staan ze in deze twijfel niet helemaal alleen. Vele academische docenten zal op een bepaald moment ook wel eens het gevoel bekruipen, dat hun monologen tot de studenten, of van hun discussies met hen, maar van zeer betrekkelijke waarde zijn en men er misschien beter aan zou doen ze met bepaalde schrifturen, zij het met boeken zij het met gestencilde stukken, die men zelf heeft samengesteld, maar hun gang te laten gaan. Gebrek aan mogelijkheden om het resultaat van het college-geven min of meer exact te meten, draagt er zeker toe bij om deze twijfel te doen groeien en te laten voortbestaan.

Het is daarom misschien nuttig de resultaten te vermelden van een klein onderzoekje, dat op onze afdeling werd gedaan met betrekking tot de examenresultaten van een aantal studenten, in verband met de regelmaat, waarmee zij de betreffende colleges bezochten.

Het gaat hier om 61 studenten, die in januari jl. examen deden in het vak "Inleiding in de Sociale Wetenschappen". Dit vak wordt tussen september en Kerstmis gedoceerd als "blokvak" aan studenten, die juist hun propaedeutische hebben gehaald. Voor dit vak bestaat een volledig uitgeschreven collegedictaat, dat de studenten van tevoren ter beschikking wordt gesteld en dat gedurende de college-uren wordt besproken. Dit collegedictaat vormt de examenstof, zodat de student formeel ook in staat zou zijn zich deze stof even goed eigen te maken zonder de besprekingscolleges bij te wonen. Het examen bestaat uit een aantal korte vragen, zodat uit de antwoorden vrijwel automatisch het cijfer rolt. Het is dus een "objectief" examen, waarbij de "subjectieve" invloed van de examinerator bij het bepalen van de uitslag nauwelijks een rol speelt. De vragen werden opgesteld na de Kerstvacantie, dus nadat de colleges waren beëindigd. Van een voorbereiden tijdens de colleges - bewust of onbewust - op de examenvragen was dus geen sprake. In totaal werden 20 uren aan de bespreking van de examenstof gewijd.

En nu de resultaten:

Tabel I

Frequentie collegebezoek	Gemiddeld examencijfer
0 - 5 uur	6
6 - 10 uur	6
11 - 15 uur	7+
16 - 20 uur	8-

Er blijkt dus een zeer duidelijke relatie te bestaan tussen de frequentie van het collegebezoek en de hoogte van het examen-cijfer.

Nog haast duidelijker komt dit uit bij iets andere groepering van de cijfers.

Tabel II

Candidaten met examencijfer	Gemiddeld collegebezoek (in % van totaal aantal gegeven college-uren)
4	23%
5	42%
6	40%
7	60%
8	72%
9	94%

Nu bewijzen deze cijfers nog niet, dat het effect van het college-lopen als zodanig zo groot is geweest. Men kan natuurlijk veronderstellen, dat de geïnteresseerden, de braven, of de intelligenten, sterker geneigd zijn colleges te volgen dan de anderen, maar juist omdat zij braaf, geïnteresseerd of intelligent zijn ook een goed examencijfer zouden hebben gekregen als zij geen colleges zouden hebben gelopen.

Toevallig hadden wij een mogelijkheid om dit enigszins te controleren. Het college in kwestie is bestemd voor studenten van 7 verschillende studierichtingen. In een van deze 7 richtingen wordt op één van de uren, die volgens het rooster bestemd is voor de "Inleiding in de Sociale Wetenschappen" een college gegeven in een deel van ^{het} hoofdvak, dat voor de betreffende studentengroep niet in het rooster voorkomt, maar waarvan desondanks verwacht wordt, dat zij het lopen. Hier werd dus een hele groep door een reden buiten haar eigen wil tot slecht college-lopen in de "Inleiding" gebracht. Men mag wel aannemen dat over deze groep de intelligenten, de braven en de geïnteresseerden ongeveer op dezelfde wijze verdeeld zijn als over de totale groep van 61. Zou het college-lopen geen invloed hebben op de examenresultaten, dan zou men dus mogen verwachten, dat het gemiddelde examencijfer van deze éne studierichting ongeveer hetzelfde zou zijn als van de totale groep. Dit was echter bepaald niet het geval. Gemiddeld lag voor deze éne studierichting het examencijfer bijna een volle punt lager dan voor de rest. Het verschil deed zich eveneens voor met betrekking tot die richtingen, waarvoor evenmin als voor de richting in kwestie sociologie hoofdvak is. Het moet worden geconstateerd, dat dit gemiddelde nog iets hoger lag, dan men op grond van de uit tabel II blijkende verhouding tussen college-bezoek en examen-resultaat zou mogen verwachten. Voor zover men echter op grond van deze gegevens tot conclusies mag komen, is de invloed van het college-lopen overduidelijk.

Natuurlijk moet men bij het trekken van algemene conclusies voorzichtig

zijn. Het gaat hier om de resultaten voor één vak, gedurende één examenperiode, terwijl het aantal studenten waarover het gaat betrekkelijk klein is. Mogelijkerwijs zijn er nog een aantal kruisende factoren, die zich zelfs al zouden ze bekend zijn, ^{door} de kleine omvang van het universum niet zouden laten elimineren. Het is daarom ook gewenst, waar mogelijk, met het onderzoek in deze richting voort te gaan. Voorlopig mogen echter deze uitkomsten het gevoel van eigen nuttigheid bij de docenten versterken en de studenten een aansporing zijn om ons met hun aanwezigheid te vereren.

E.W. Hofstee